

[Steen Folke]

henvise til, at dagsordenen er en del af regeringens grundlag. Det er en selvfølge, men en selvfølge, som regeringen i praksis har gjort alt for at dementere.

Af en orientering, udenrigsministeren gav i udenrigspolitikken nævn den 18. august 1983, er det fremgået, at regeringen taler med to tunger, når den redegør for den danske holdning til atomrakterne. Det vil jeg godt bede udenrigsministeren om at bekræfte. Man fremlægger pligtskyldigst folketingets vedtagelse, men regeringen lægger ikke skjul på, at dens egen holdning er en anden. Sådant kan en regering ikke opføre sig. Privat må den mene, hvad den vil, men udadtil kan den kun forelægge ét standpunkt, nemlig det, der er vedtaget af folketinget. Hvis ikke den vil det, så må den gå, og hvis ikke den vil gå selv, så må den væltes.

Udenrigsministeren har oven i købet offentligt direkte modsagt dagsordenen af 26. maj 1983. Hvor dagsordenen kræver forlængede raketforhandlinger i Genève, sagde udenrigsministeren den 27. august 1983 i Radioavisen:

»Det er helt forkert at tale om forlængelse af forhandlingsfristen.«

Hvad behager? Kan det udtrykkes klarere, at udenrigsminister Ellemann-Jensen blæser på den vedtagne dagsorden? Til overflod har han for en måneds tid siden rejst rundt i DDR og Tjcekoslovakiet og truet med endnu stærkere NATO-atomoprustning, hvis Østlandene svarer igen på opstillingen af de 572 nye atomrakter. Det er heller ikke ligefrem i pagt med dagsordens krav om fastfrysning af de nuværende atomarsenaler.

Nu er udenrigsministeren for nylig blevet inviteret til Moskva. Jeg vil gerne spørge, om han har tænkt sig at fremføre de samme trusler over for de russiske ledere ved den lejlighed – i slutningen af denne måned, er det vist.

Måske vil udenrigsministeren forsøge at sno sig udenom ved at henvise til, at han rent formelt har opfyldt 26. maj-dagsordens ordlyd ved at fremføre de i dagsordenen indeholdte synspunkter i NATO, som der stod han skulle. Udenrigsministeren kan muligvis mene, at han derefter er fri til at modarbejde og modsige dagsordenen af hjertens lyst. Det er i hvert fald, hvad han har gjort. Efter min mening er det uholdbart,

men det er jo op til et flertal herinde at afgøre den sag.

Kan socialdemokraterne virkelig tåle at blive holdt for nar af en borgerlig regering, der blæser højt og flot på en dagsorden, folketinget har vedtaget på socialdemokratiets foranledning? Jeg vil gerne rette spørgsmålet til hr. Anker Jørgensen, som er kommet med mange kryptiske udtalelser i denne sag på det seneste, og jeg vil gerne spørge hr. Niels Helveg Petersen, som ivrigt sekunderet af hr. Bilgrav-Nielsen har skabt tvivl om de radikales holdning: kan de radikale virkelig tåle at miste troværdigheden på den sidste mærkesag, partiet har i behold? Er de to partiers fælles ulyst til et folketingsvalg mere tungtvæjende, end om Danmark gør en reel indsats mod atomrakterne? Jeg håber, at svaret er nej, men det vil vise sig.

Klokken er fem minutter i tolv i december 1983. I december 1983 – vi har oktober nu – planlægger NATO at opstille de første krydserraketter og Pershing II-raketter i England og Vesttyskland. I betragtning af, hvor kort tid der er tilbage til at forhindre dette nye afsindige skridt på atomoprustningens vej, må allerede regeringens passivitet og dobbeltspil de seneste måneder betegnes som en skandale.

Helt afgørende er det imidlertid, at denne skandale ikke fortsætter efteråret igennem. Det afgøres af, om socialdemokratiet og det radikale venstre sammen med SF og VS vil tvinge regeringen til som et minimum aktivt og i alle sammenhænge at arbejde for de synspunkter, der er indeholdt i dagsordenen af 26. maj 1983.

For at afklare det indleverede VS og SF straks ved folketingssamlingens åbning en forespørgsel om mellemdistanceraketterne og Genève-forhandlingerne. Det vil ærligt talt være ubegribeligt for os andre, for fredsbevægelsen og jeg tror for socialdemokratiets og de radikales egne vælgere, hvis de to partier ikke vil stemme for en dagsorden under forespørgselsdebatten, når den kommer om et par uger, der tvinger regeringen til aktivt at arbejde for fastfrysning af atomarsenalerne, for forlængelse af Genève-forhandlingerne og de øvrige punkter, der indgik i dagsordenen af 26. maj 1983.

Endnu har vi alle lov at håbe det bedste. Kun sortseere vil finde det nødvendigt at tilføje, at vi kan frygte det værste.